

סיכסוך משפחתי

בין שתי קבוצות עובדים. הסיבה: אחד המנופים התי קלקל, ושתי הקבוצות מנסות להשתלט על המנוף היחידי שנותר, כדי שיוכלו לסיים בזמן את הנורמה שלהם. יצחק כהן, חבר ועד התיפועל (משופט, פנים למצלמה) אשר הוזנק למקום, מצליח להסדיר את העניין.

נים בעבודתם. כפי שניסח זאת אחד מ"מלחי": "אם אתה משוגע לעבוד בחינם, בבקשה".

הצוות הראשון שאצלו הונמתי להתארת העמיתים שקים מלאי כימיקלים לתוך בטן אונייה — 3723 שקים, כל אחד 50 קילו. חלק מהצוות מעמיס בידיה את השקים על מיטתה, המנוף מרים את המיטתה העמוס, מוריד אותו לספנה, שהיא בטן האוניה ב"עברית, ושם פורק את המיטתה החלק השני של הצוות.

הסתערת על השקים ברוב עוזו ומרץ. לא הבנתי על מה בעצם בוכים פועלי ה"נמלים". מה זה שק של 50 קילו לגבר בריא?

כלום? לומר את האמת. אפילו עשרה שקים זה שום דבר.

אחרי השק ה-15 הרגשתי שכדאי להוריד את החולצה והגופית. חם קצת. בשק ה"שלושים הייתה בטוח שהיום חמסין. בשק הארבעים כבר ריצדו לנגד עיני השקים, ה"אוניות, הנמל כולו, וקלסתר פניו של ה"עורף. "מספיק, חביבי, מספיק", הציל את כבודי האחת, ראש הצוות שתפקידו לכוון את המנוף. "אתה רוצה לעשות לעצמך לחייה?"

אין כבר גב,

אין רגלים

אבל מעבודה עוד לא מת אף אחד. מנוחה קצרה של חצי שעה — לאחר עבודה של רבע שעה — ואני מצטרף לצוות שני. כאן פורקים שקי קמח מבטן האונייה למשאיות. על כל משאית שני סורים. תפ"קידם לפרוק את השקים מהמנוף לתוך ה"משאיות. אני מצטרף — הפעם כבר בפחות עוזו.

המשאיות, הפועלים, הרציף — הכל אפוף שיכבת קמח עבה המקשה על הנשימה. גם השמש מקשה על הנשימה. גם שרירי כואב בים. הקצב נראה לי קדחתני. מהר יותר מהר. הרגליים רועדות כבר ממשקל הגוף לבדו. שלא לדבר על שקי הקמח. הנורמה היא 86 טון — והיא חייבת להיעשות, או שאין פרמיה.

לצידו עובד יצחק אביטן, 32. ארבע שנים בנמל. היום בקמח. 2.43 ל"י לשעה. לא עובר 600 נטו לחודש. במשאית השנייה חיים בנימין, 33. אב לשישה. "כולכם שק" נים", הוא אומר לי בחביבות. "כולכם כותבים רק בשביל לסקוב. אין לכם בכלל מושג מה הולך פה. אתה יודע מה זה גורמה? כותבים שאנחנו עושים מי יודע כמה גורמות ליום. תאמין לי, המאקסימום שאתה יכול להוסיף לגורמה זה שש שעות. ומי? אחד כמוני, שצריך לפרנס שישה ילדים. כשאני מגיע הביתה, אין לי כבר גב, אין רגליים. כמה שנים אני יכול להמשיך ככה?"

יש לי

קילה

איתנו בצוות גם דויד טוקר. כבן 60, לפי הערכת. אחר מתגלה כי הוא בן 47. גיוב טוב. לא סוור — מולגן. מ"רושבו על הכלי הוא מתלונן על כאביגב ורגליים כרוניים. מלמעלה השמש, למטאן חום המנוע. כל גופו שטוף זיעה. "כאן זה לא דנונום היריב", כמעט אבד מ"י

הוא מספר. "הלכתי לראות אותו. אמרתי לו: מדוע אנחנו צריכים ללכת לרבי, במי קום לסדר את ענייני הנמל בינינו? הוא עשה פרצוף חמוץ וענה לי: אתם עושים שבתות, אין לי מה לדבר איתכם. או איך אנחנו יכולים להסדר איתו?" גם תלונה אחרת מתייחסת לכסף רק חלקית: מחחמים פועלים. אחרי 11 חודש, על הצהרה שהם מוותרים על זכויותיהם הסוציאליות אם הם רוצים לקבל קביעות. למה הפלות בין קבוע לקבוע? תלונה אחרת. הפעם, נגד אמצעי התיק שורת: "הרשות, בעזרת העיתונאים, עושה לציבור שטיפת-מוח. עשו מאיתנו פושעים. תראה איזה מכתב קיבלתי מסטודנט ב"סכניון".

הוא מושיט לי מכתב מאחד מיכאל בן-חורין, רחוב ברנר 20, חיפה. כותב ה"סטודנט לפרץ:

"מכתבי זה בא לתקן את הרושם כאילו אנחנו, חותמי העצומה למען לסקוב ב"סכניון, משתייכים לסטאטוס בורגני ואנטי פועלי. אני, כמרבית חברי כאן, עובד ב"עמל כפי, למען לימודי. כל אגורה ש"אני מוציא על ספרים הרחחתי קשה בעבורי דת בניין.

"לכן הטענה שלכם שאיננו יודעים מה זו עבודה ושגבוא לעבוד בנמל ולראות אינה טענה. אנו פועלים בדיוק כמוכם — וברור שיותר מאותו בן-הארץ. וכפועל אל פועל אני אומר לך, יהושע פרץ, ש"אתה שקרן! אין פועל בארץ הזאת שיע"בוד 17 שעות ביום וירוחח על זה רק 500 ל"י.

"מקחה שתדע להגיב,

מיכאל בן-חורין.

"אשבור לבני

את הרגליים"

העוד כלום יחסית, אומר פרץ **א**תה יודע כמה מכתבים אני מקבל כל הזמן, שקוראים לנו אל-פתח?"

"תסתכל עלי — אני פתח אני" מתערב בשיחה חבר הוועד יצחק כהן. "יש לי שלושה בנים בצה"ל ואני הולך בקרוב לשלושים יום מילואים — וקוראים לי פתח בארץ הזאת. תשמע לי: אני דור שלישי בארץ ודור שני בנמלים. אבל דור שלישי בנמלים לא יהיה אצלנו במשפחה. אם בן שלי ירצה פעם לעבוד בנמל, אני בשתי הידיים שלי אשבור לו את הרגליים."

בבטן האוניה

כתב העולם הזה יורד במדרגות אל בטן האוניה כדי להצטרף לעבודת ה"עמל כפי, למען לימודי. כל אגורה ש"אני מוציא על ספרים הרחחתי קשה בעבורי דת בניין.

הרציפה. מימין פועל מריס שק ומעמיסו על מיטתה נוסף. מיטתהים אלה מורמים על-ידי מנוף החוצה. במיקרה דגן מדובר בכימיקלים, עמל כפי, למען לימודי. כל אגורה ש"אני מוציא על ספרים הרחחתי קשה בעבורי דת בניין.